

Hanna-Leena Mattila kesk

Kirjallinen kysymys SSAB:n Raahen tehdasta koskevien tietojen vaikutuksista ja mahdollisesta rakennemuutokseen varautumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

SSAB ei enää suunnittele Raahen Luulajan kaltaista minimill-tuotantolaitosta, vaan yhtiö on tarkentanut Raahen tehtaan teknistä suunnitelmaa vastaamaan Oxelösundin mallia. Tämä merkitsee sitä, että Raahen nykyisiä jatkojalostuslaitoksia hyödynnetään jatkossakin ja niitä täydennetään uusilla valokaariuuneilla. Ratkaisu perustuu arvioon, jonka mukaan Raahen valssaamo on hyvässä peruskunnossa ja siinä voidaan toteuttaa merkittäviä teknisiä päivityksiä, kuten modernia karkaisuteknologiaa.

Raahen sulatuotannon muuttaminen valokaaripohjaiseksi kuuluu edelleen SSAB:n pitkän aikavälin suunnitelmaan, mutta minimill-kokonaisuuden rakentamisesta on luovuttu. Tehtaan uudistaminen fossiilivapaaseen terästuotantoon voi alkaa aikaisintaan vuonna 2030, eikä hanke etene ennen Luulajan vastaavan investoinnin valmistumista vuoden 2029 loppuun mennessä. Lopullista investointipäätöstä Raahen osalta ei ole vielä tehty, ja aikataulu riippuu muun muassa raaka-ainneiden saatavuudesta, taloudellisista edellytyksistä ja markkinatilanteesta.

Raahen tehdas on merkittävä työnantaja 24 000 asukkaan Raahelle ja sen naapurikunnille, ja sen palveluksessa on noin 2 600 henkilöä. Tehtaan vaikutus ulottuu laajasti koko alueen elinkeinoelämään, sillä sen toiminta ylläpitää alihankkijaverkostoja, kuljetus- ja logistiikkapalveluja, sata-matoimintoja sekä useita teollisuuden tukipalveluja. SSAB:n tuotanto ja sen jatkuvuus ovat keskeisiä Raahen elinvoimalle, ja kaupungin taloudellinen menestys on pitkälti sidoksissa tehtaan toimintaan.

Mikäli Raahen tehdas joutuisi supistamaan tuotantoaan tai sen uudistukset viivästyisivät olennaisesti, vaikutukset olisivat kaupungille poikkeuksellisen merkittäviä ja suorastaan dramaattisia. Työpaikkojen väheneminen heijastuisi sekä suoraan tehtaan henkilöstöön että laajemmin alihankkijoihin ja palvelusektoriin. Kunnan verotulot laskisivat, mikä puolestaan heikentäisi mahdollisuuksia ylläpitää palveluja. Lisäksi työpaikkojen menetykset voisivat johtaa vakavasti pahe-nevaan muuttotappioon ja alueen pitkän aikavälin vetovoiman heikkenemiseen. Raahen elinkei-norakenne on vahvasti terästeollisuuteen sidottu, ja teollisuuden äkillinen supistuminen saattaisi aiheuttaa tilanteen, joka muistuttaisi äkillisen rakennemuutoksen kriisiä.

Pohjoismaisen tuotannon uudistaminen etenee tällä hetkellä Oxelösundin muutostöiden ja Luu-lajan uuden minimill-tehtaan rakentamisen kautta. Oxelösundissa uudistus sisältää uuden valo-

Kirjallinen kysymys KK 402/2025 vp

kaariuunin ja raaka-ainekäsittelyn rakentamisen sekä koksaamon ja masuunien sulkemisen siten, että valssaamo ja Q&T-linjat jäävät toimintaan. SSAB jatkaa erikoisterästuotteidensa tarjonnan kasvattamista, ja erikoisteräsdivisioonan toimitusten arvioidaan kasvavan noin viisi prosenttia vuosittain vuoteen 2030 saakka. Euroopan divisioonan tavoitteena on toimittaa noin miljoona tonnia vähähiilidioksidista terästä seuraavan viiden vuoden aikana. Tytäryhtiöiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaiden kilpailukykyä ja tehostaa heidän arvoketjujaan. Raahen masuunien ja koksaamon korvaaminen valokaariuuneilla kuuluu yhtiön pitkän aikavälin suunnitelmiin, mutta ei sen tähänhetkiseen viisivuotisjaksoon.

Raahen asema teollisuuskaupunkina ja sen taloudellinen vakaus ovat vahvasti kytköksissä SSAB:n toimintaan. Tästä syystä hallituksen on perusteltua arvioida jo etukäteen mahdollisia riskiskenaarioita ja varautumistarpeita siltä varalta, että tuotannossa tapahtuisi odottamattomia viivästyksiä tai supistuksia. Tällaisen tilanteen toteutuminen vaikuttaisi vakavasti ja laaja-alaisesti paitsi Raahen työmarkkinoihin, väestökehitykseen, yritystoimintaan sekä kaupungin talouteen, mutta myös taloudellisesti ja sosiaalisesti Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan ja jopa koko Suomeen.

Pyydän hallitusta arvioimaan SSAB:n viimeaikaisia Raahen tehdasta koskevia tietoja alueen teollisesta toiminnasta ja työllisyydestä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Näettekö, että Raahen tehtaan ja sen henkilöstön osalta on syytä huoleen liittyen tuotannon tulevaisuuteen tai työpaikkojen säilymiseen ja

mikäli riskejä on havaittavissa, onko valtion syytä ryhtyä ennakoiviin toimiin ja valmistella Raahea mahdolliseksi äkillisen rakennemuutoksen kaupungiksi?

Helsingissä 20.11.2025

Hanna-Leena Mattila kesk